

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

gp.ukom@gov.si

Številka: 109-212/2011-2

Datum: 21.12.2012

Zadeva: Delovna doba – sklic na št. zadeve UKOM – 092-231/2011/1

Spoštovani!

Na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve smo prejeli vaš dopis št. 092-231/2011/1 z dne 13.12.2011, s katerim nas prosite za odgovor na predloge državljanov v zvezi z upokojitvijo po dopolnjeni delovni dobi, ki se zahteva za pridobitev pravice do pokojnine. Predlagatelji so namreč mnenja, da bi se zavarovanec, ki izpolni pogoj delovne dobe za upokožitev tudi dejansko moral upokojiti in s tem prepustiti prosto delovno mesto mlajšemu iskalcu zaposlitve.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06-ZUTPG, 10/08-ZVarDod, 38/10-ZUKN, 61/10-ZSVarPre, 79/10 ZPKDPIZ, 94/10-ZIU in 40/11 ZSVarPre, v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1)) v 5. členu določa, da so pravice iz obveznega zavarovanja neodtujljive osebne pravice, ki jih ni mogoče prenesti na drugega in ne podedovati. Ker so te pravice osebne, jih ne more pridobiti nihče, razen zavarovanca, ta pa je v skladu z določbo 259. člena ZPIZ-1 tudi edini, ki lahko vloži zahtevo za začetek postopka za uveljavljanje pravic iz pokojninskega zavarovanja.

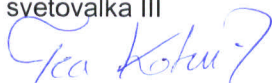
Odločitev o uveljavitvi pravice do starostne pokojnine je torej osebna odločitev zavarovanca. Ob dospelosti pričakovane pravice z izpolnitvijo minimalnih, zakonsko določenih pogojev, se zavarovanec samostojno odloči ali bo pravico uveljavil ali pa bo še naprej ostal v zaposlitvi. Takšna ureditev je tudi v skladu s temeljno človekovo pravico do dela.

Sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je tako imenovani dokladni sistem oziroma sistem sprotnega izplačevanja pravic. To pomeni, da se prihodki, pobrani od tekoče plačanih prispevkov, porabijo za tekoče izplačevanje dajatev oziroma pravic iz tega zavarovanja. Glede na trenutne demografske razmere in kazalnike le-teh za prihodnost je, ravno z vidika zagotavljanja izplačevanja pravic, namen države spodbujati zaposlene, da ostajajo čim dlje časa v aktivni zaposlitvi. Dvigniti dejansko upokojitveno starost je danes tudi eden glavnih ciljev tako modernizacije slovenskega pokojninskega sistema, kot ostalih primerljivih pokojninskih sistemov v svetu.

Odločitev posameznega zavarovanca, da se, ob izpolnitvi minimalnih pogojev za upokojitev, odloči za odložitev le-te, je z vidika pokojninskega zavarovanja vsekakor dobrodošlo. Strinjamo se, da je na trgu dela precej oseb, ki so trenutni iskalci zaposlitve, vendar z vidika pokojninske blagajne prihod take osebe na mesto delavca, ki se z namenom prepustitve delovnega mesta mlajšemu upokoji, ni smiselno. Tako v teoriji, kot tudi v praksi je namreč dokazano, da upokojitev še ne pomeni nujno novega delovnega mesta za mlade.

Iz zgoraj navedenih razlogov je torej potrebno ohranjati varstvo osebne pravice do upokojitve, za mlajše generacije, ki se šele vključujejo na trg dela, pa je potrebno iskati rešitve na področju zaposlovanja, in sicer z oblikovanjem novih delovnih mest. Kombinacija ostajanja v zaposlitvi tudi po izpolnitvi minimalnih pogojev za upokojitev in ustvarjanje novih delovnih mest je pravzaprav odgovor na vprašanje reševanja finančne zmožljivosti pokojninske blagajne, kakor tudi orodje za zmanjševanje brezposelnosti.

Pripravila:
Tea Kotnik, univ.dipl.prav.
višja svetovalka III

Peter POGAČAR
GENERALNI DIREKTOR

mag. Andraž Rangus, sekretar
vodja sektorja